

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

13. Dudum personam &c. Bulla Excommunicationis contra Invasores
Hiberniæ: Anno 1320.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1319.

non pervenisset ad notitiam eorumdem, cum non esset verisimile remanere quoad ipsos inco- gnitum vel occultum, quod publicabatur tam patenter & solemniter universis. Nos igitur no- lentes tam præsumptuosam inobedientiam & contemptum, tantæque rebellionis audaciam, contra nos & Romanam Ecclesiam attentatos, prout non possumus, nec debemus, conniven- tibus oculis præterire. Vosque quos postmo- dum ad Sedem Apostolicam duximus revocan- dos, non poteritis, post revocationem hujus- modi, ulterius procedere in præmissis, nec de illis absque novo mandato vos introrittere quo- modolibet valeatis. Discretionem vestræ, per Apostolica scripta, committimus & mandamus quatinus vos, vel alter vestrum, per vos, vel per alium, seu alios, tam in Curia Romana, quam per eadem Angliæ & Scotiæ, nec non & Francia Regna, & Hiberniæ, Valliæ, & Flan- driæ, & alias partes, terras, & loca, de qui- bus vobis videbitur, prædictam Excommunica- tionis sententiam præinde facere valeatis inviola- biliter observari, & denunciari Robertum, Im- peditores, Turbatores, complices Adjuutores, Valitores, Consiliarios, Fautores, sequaces, & adherentes prædictos & ipsorum quemlibet nominibus eorum expressis, quotiens & quando videritis expedire, præstare penas & sententias incurrisse, ipsique omnibus & singulis subiacere, ac si iurisdicção vestra, vobis in præmissis com- missa plene duraret & nequaquam à nobis hu- jusmodi revocatio processisset. Cæterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articu- lum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento Ca- nonico impeditus, quodque à data præsentium, sit vobis & unicuique vestrum, in præmissis om- nibus, & eorum singulis, cæptis & non cæp- tis præsentibus & futuris, perpetuata potestas & iurisdicção attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus, cæptis & non cæptis, præsentibus & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia & singula coram vobis cæpta fuissent, & iurisdic- tio vestra, & cuiuslibet vestrum, in prædictis omnibus & singulis, per citationem vel modum alium perpetuata legitimum extitisset, qualibet constitutione contraria non obstante.

Datum Avinion. 15. Calendas Decembris Pontificatus nostri Anno quarto.

ANN O
1320.XIII.
Rimer. Tom.
3. pag. 810.

Bulla Excommunicationis contra Invasores Hi- bertiæ: Anno 1320.

JOANNES EPISCOPUS,

Venerabilibus fratribus, Archiepiscopis & Episcopis, per Regnum Angliæ constitutis, salutem & Apostolicam benedictionem.

DUdum personam carissimi in Christo filii nostri Eduardi Regis Angliæ illustris, sui- que Regni statum, & Guerrearum fluctibus liberos & discriminibus turbationis reddere cupientes immunes, ac procurandum ejusdem Re- gni quietem, tranquillitatem & pacem, ut Rex ipse securitate sibi ab æmulorum insidiis acqui- sita, utilitatibus propriis posset vacare commo- dius seque ad intendendum circa negotium Ter- ræ sanctæ, nostris præcordiis non mediocriter insidens, ad quod, ut asserit, ferventer anhelat, idque viriliter prosequendum habiliter præparare opportunum Apostolicæ sedis favorem quantum cum Deo potuimus, studuimus adhibere. Prop-

ter quod, tunc fide digna relatione percepto, quod nonnulli nobiles & magnates Regem ip- sum, & Regnum, ac terram suam Hiberniæ in- vadere ausu temerario & illicito nitentur. Nos eorundem Invasorum in hac parte conati- bus opportunis obviare remediis intendentes, & ad id expedire noscentes gladium exerci spiti- tualem, in omnes & singulos cuiuscunque fo- rent præminentie, dignitatis aut status, qui Regem ipsum, Regnum & Terram prædictam invadere, aut eadem Regnum & Terram, con- tra Regem eundem cum armis, vel sine ar- mis intrare præsumerent, vel aliis turbarent, aut turbatoribus, seu invasoribus in pecunia, equis, armis, vel aliis præstarent auxilium vel favorem, publicum, vel occultum, Excommu- nicationis sententiam duximus promulgan- dam, à qua eos, sine speciali mandato sedis Apostolicæ, nisi forsan in mortis articulo, pro- hibuimus absolvi, in quo si absoluti fuissent & ipsos contigisset sanitati restitui, nisi post recur- ratam sanitatem hujusmodi satisfacerent in- fra mensem eadem sententia ligari volumus eo ipso. Dantes dilectis Filiis nostris Gaucelmo, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbytero, ac Luca sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Car- dinalibus, nostris litteris in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium seu alios, hujusmodi Excommunicationis sententiam, ubi- cunque expedire viderent, & præcipue in locis maritimis, seu mari vicinis solemniter publica- rent. Non obstante si alicui, vel aliquibus sub quacunque forma, vel conceptione verbo- rum, à sede Apostolica esset indultum, quod excommunicari non possent per litteras sedis ejusdem, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, prout in litteris nostris, inde con- fectis, plenius, & seriosius continetur. Cum autem præfata litteræ in prædictis, & aliis lo- cis illarum partium solemniter sicut ex prædic- tis Luca Cardinalis relatione percepimus, fue- rint publicatæ, & demum post publicationem ipsarum prout, fama publica referente & mul- torum fide dignorum relatione percepimus, nonnulli magnates & nobiles Regni Scotiæ, & adherentes eisdem, Regnum & Terram præ- dictam manu armata ingredientibus hostiliter, illa invadere nequiter & illicitè perturbare & sce- latis actibus laxatis habenis, in multos ipsorum Regni & terræ fidelium sevam cædem commit- tere manibus cruentatis innumera damna per spolia, incendia & rapinas inferre: Nonnul- los de fidelibus ipsis eorumque animalia & alia bona in prædam abducere: & alia gravia no- cumenta eisdem Regno ac terræ irrogare teme- rariis ausibus præsumserunt; quæ ut asseritur per evidentiam facti, adeo palpabiliter se cuncto- rum partium illarum oculis ingerunt, quod nul- la possunt tergiversatione celari, sed se omni- bus exhibent non ignota, sicque tam invasores prædictos quam Duces & Præceptores, Adju- tores, Valitores, Fautores, Adherentes, & Sequaces eorum ac præbentes eisdem, ut præ- dicitur, auxilium, consilium, vel favorem certum existat prædictam excommunicationis sententiam incurrisse. Fraternitati vestræ per Apostolica scripta mandamus quatinus vos, & quilibet vestrum per vos vel alium seu alios ma- gnates & nobiles, Duces, Præceptores, Adhæ- rentes, Sequaces, Valitores & fautores eorum prædictos, quocunque nomine censeantur cu-

ANN O
1320.

ANN O
1320.

juscunque dignitatis, status, vel conditionis existant, qui Regnum ipsum hostiliter, & Terram invadere & intrare illicite, ut præmittitur præsumpserunt: vel per alios invadi fecerunt, mandaverunt, seu etiam procurarunt; vel alias turbare, aut turbantibus, seu invadentibus in pecunia, equis, armis, vel alias, præstitere auxilium, consilium, vel favorem publicum vel occultum, tandiu per omnia loca in quibus expedire videritis, & præsertim in locis maritimis & mari vicinis, & aliis in quibus ad ipsorum excommunicatorum, & ad participantium cum eisdem notitiam id valeat pervenire, singulis diebus Dominicis & festivis pulsatis campanis, & candelis accensis excommunicatos publice nuntietis, & faciatis ab illis nuntiarum, ac ab omnibus artibus evitari donec præfati excommunicati per satisfactionis deorum ad Ecclesie mandatum redierint & abolitionis beneficium meruerint obtinere. Datum Avinion. 6. Januar. Pontificatus nostri anno quarto.

XIV.
Rimer Tom.
3. pag. 848.

Super processu & transactis inter nuncios Roberti de Brus & Papam, notificatoria: anno 1320.

JOANNES EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Eduardo Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

UT eorum quæ in negotio processuum, contra nobilem Virum Robertum dictum Brus, qui pro Scotia Rege se gerit, hætenus habitorum, post nunciorum suorum ad Apostolicam sedem adventum, sunt acta, plenam habeat tua celsitudo notitiam: scire te volumus, quod nuper dilecti filii, Odoardus de Mambouffon & Adam de Gondon, dicti Roberti Milites, & nuncii speciales, ad nostram præsentiam venientes, nobis ejusdem Roberti litteras præsentarunt, inter cætera continentes. Quod per nos duobus Viris nobilibus, quos litterarum scientia, morum honestas, & vitæ munditia commendabant, electis ad regimen Ecclesie Glasguensis, ab electionibus expulsis ipsorum, de quodam Anglico, Ordinis Prædicatorum, suo Regniq; sui inimico Capitali, in suum dispendium fuerat Apostolica auctoritate provisum. Adjiciens in litteris supra dictis, quod quidam Clerici de Terra sua, qui nullis existentibus culpis, nisi quod affectu instinctu naturali quadam statum suum, & nationis suæ contingentia, fidelitatem suam eidem nationi servare volentes, sibi scripserant, digni venia videbantur. Ac supplicans per nuncios & litteras supra dictos, quod processus & sententias, si qui per nos contra eum fuissent habitæ, & prolatae, relaxare de benignitate Apostolica dignemur. Ad quæ sibi duximus respondendum quod nos dudum attendentes multarum dona virtutum, quibus Glasguensis Episcopus dignoscitur insignitus, ipsumque multipliciter utilem ad ejusdem Ecclesie regimen extimantes de illo eidem Ecclesie Glasguensis duximus providendum. Propter quod non decebat Sedis Apostolicæ gravitatem, ad ipsius amotionem Episcopi

procedere sine culpa: Sed processu temporis, cum locus adesset, negotiorum, & temporum qualitate pensata, libenter super hoc, quantum cum Deo fieri posset curarem honore servato dicti Episcopi providere. Ad id verò, quod dicebat, quod dicti Clerici digni venia videbantur, respondimus; quod processus, habitos contra Clericos supra dictos ipsorumque confessores, ut sibi, & eisdem nunciis de ipsorum Clericorum excessibus plene constaret, legi fecimus coram eis: quibus auditis seriose per eos nobis expressè dixerunt, quod nunquam ipse pro Clericis scripsisset eisdem, si scivisset eisdem tam detestandorum excessuum partiores. Super relaxatione autem processuum & sententiarum prædictorum, sibi duximus respondendum; quod olim dilecti Filii nostri Gaucelinus Tituli Sancti Marcellini & Petri Presbyter, & Lucas Sanctæ Mariæ in Via Lata Diaconus Cardinalis, Apostolicæ Sedis Nuntii, ad partes ipsas transmissi, dictum Robertum, omnesque adhaerentes eidem, tanquam violatores treugarum inter te, dictumque Robertum, auctoritate Apostolica indictarum, denuntiarunt, Excommunicationis sententiam contra Treugas infringentes eisdem, seu etiam non servantes, prolata auctoritate eadem incurrisse, quam demum Cardinales ipsi contra præfatum Robertum ipsosque adhaerentes fecerunt solenniter publicari. Et deinde quia dictus Robertus præfatarum sententiam contempnebat, Regni Scotiæ, quæ idem Robertus tunc temporis gubernabat, & alias terras adhaerentium eorundem per ipsorum sententiam Interdicto Ecclesiastico subiecerunt. Quas idem Robertus, claves Ecclesie contemnendo, sustinuerat per annum, & amplius & tunc etiam mala malis, sicut nobis extiterat assertione fide digna revelatum, coacervando continuè sustinebat animo indurato. Nos, licet contra præfatum Robertum fuisset merito gravius procedendum, tamen ex mansuetudine dictæ sedis deferre volentes eidem, ipsum, auctoritate prædicta, fidelium assente multitudinis copiosa citavimus, ut usque ad Calendas Maii tunc proxime venturas, quas ei pro peremptorio termino duximus præfigendas, per se, vel Procuratorem idoneum, Apostolice se conspectui præsentaret, super præmissis legitime processurus, ac facturus, & recepturus, quod justitia suaderet. Et quia in dicto termino, vel post ipsam diutius expectamus, per se, vel Procuratorem suum coram Nobis comparere contumaciter non curarat, ipsum de fratrum nostrorum consilio contumacem merito reputantes, in eum Excommunicationis sententiam duximus proferendam, Regnum Scotiæ prædictum subjicientes Ecclesiastico interdicto. Et nihilominus super præmissis, nos inquisitionem contra eum quibusdam ex Fratribus nostris duximus committendam. Verum quia præfati nuncii ad perendum relaxationem hujusmodi, & alia faciendum, quæ natura negotii requirebat mandatum aliquod non habebant, ad relaxationem prædictam, de jure procedi non poterat, nec debebat. Propterea Nuncii memorati, iterata precum instantia, supplicarunt, ut processum, & Inquisitionem hujusmodi, jam inceptam, suspendere, ac publicationi, & aggregationi sententiarum ipsarum usque ad Calendas Aprilis proximo venturas, suspendere de benignitate Apostolica dignemur. Nos igitur, volentes ut idem Robertus mansuetudinem dictæ sedis sibi reperiret propriam,

ANN O
1320.

ciam,